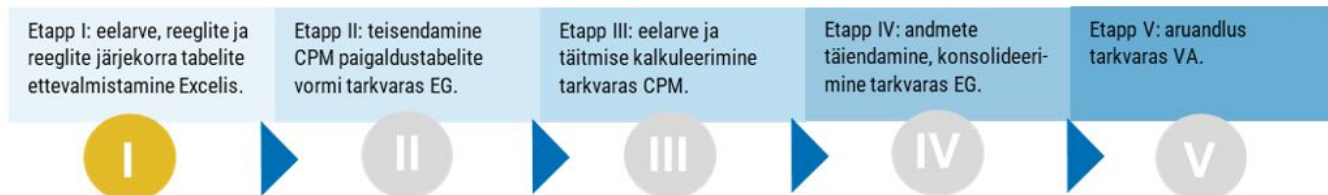

Reeglite tabel (REEGLID)

Jagamisreeglite (**Riigiasutuse kuluarvestuse põhimõtted**) koostamiseks ja haldamiseks kasutatakse **reeglite tabelit (REEGLID)** (Joonis 12). Reeglite tabel võimaldab küll hallata mitme aasta andmeid samades tabelites, ent haldamise lihtsustamise eesmärgil kasutatakse üldjuhul erineva eelarvestrateegia perioodi andmete haldamiseks samas vormis erinevaid Exceli faile.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
1	Moodulid	SOURCE_Dims	Scenario	KOOD1	KOOD2	KOOD3	KOOD4	kulude_karjast	DriverName	DEST_Dims	KOOD5	KOOD6	KOOD7	KOOD8	Alates_periood	Kuni_periood
2	S2_S8	ORG		KW10-DOK				650 Standard	PTEG	W10-KGM					2024_01	
3	S2_S8	ORG		KW10-DOK				3500 Standard	PTEG	W10-KTM					2024_01	
4	S2_S8	ORG		KW10-DOK				250 Standard	PTEG	W10-VITM					2024_01	
5	S8_S9	PTEG		W10-KGM				1 Evenly Assigned	PTEN	RVO20TEST1					2024_01	
6	S8_S9	PTEG		W10-KTM				1 Evenly Assigned	PTEN	RVO20TEST1					2024_01	
7	S8_S9	PTEG		W10-VITM				1 Evenly Assigned	PTEN	RVO20TEST1					2024_01	
8	S2_S9	GRANT		W10-INT@				1 Evenly Assigned	PTEN	RVO20TEST2					2024_01	
9	S1_S9	PTEN		W10-IT_TENUS				3 Standard	PTEN	RVO20TEST1					2024_01	
10	S1_S9	PTEN		W10-IT_TENUS				1 Standard	PTEN	RVO20TEST2					2024_01	
11																
12																
13																
14																
15																
16																

Joonis 12. Jagamisreeglite tabeli REEGLID näide.

Jagamisreeglite kaudu kirjeldatakse kuidas eelarve ja eelarve täitmise andmed läbi erinevate moodulite jagunevad **väljundile ehk põhiteenustele ja/või kliendile**. Jagamisreeglite koostamise käigus veendutakse, et eelarves ja täitmisel kajastatud summade suunamiseks on **koostatud vastavaid dimensioonide liikmeid** või nende kombinatsioone kasutades jagamisreeglid.

Eriti oluline on moodulites 1 ja 2 kasutatavate dimensioonide liikmete rohkuses tuvastada, millised 1-4 dimensiooni liiget on tegelikult jagamiseks vajalikud.

- **Näide 1:** Näiteks KONTA algusega 60100 ehk käibemaksu puhul ei oma tähtsust, millised on teised dimensioonide liikmed, sest meetodika kohaselt suunatakse käibemaks põhiteenusele XX01000000.
- **Näide 2:** GRANT tunnuskoodi 1R10-SFTEH ja kuluüksuse (ORG) tunnuskoodi KR10404010 kombinatsioon määrab, et vahendid suunatakse ressursile (RESS) tunnuskoodiga RESS-SFTEH, olenemata sellest, mis dimensiooni liikmeid (sh konto või liik) veel kasutatakse.

REEGLID tabeli veerud

- Veergu **Moodulid** sisestatakse kulu suunamise lähtekoha ja sihtkoha moodulid. Termin moodul lühendamiseks kasutatakse **tähist S** ning moodulite eristamiseks kasutatakse **alakriipsu**. Näiteks moodulist 1 moodulisse 9 suunamiseks sisestatakse järgneval kujul S2_S9.
- Veergu **Scenario** sisestatakse vajadusel stsenaariumi tunnuskood. Stsenaariumit kasutatakse siis, kui mingil põhjusel sama jagamisreeglite ei saa kasutada erinevates stsenaariumites. Üldjuhul kasutatakse eelarve ja tegelike kulude jaotamiseks samasid jagamisreegleid ja sellisel juhul stsenaariumit sisestama ei pea ja veerg jäetakse tühjaks. Kui veerg ei täideta, siis jagamisreegl

kehtib kõikides stsenaariumites. Kui stsenaarium sisestatakse, siis kehtib jagamisreegel vaid märgitud stsenaariumis.

- Veergusid **SOURCE_DIMs**, **KOOD1**, **KOOD2**, **KOOD3** ja **KOOD4** kasutatakse lähtekoha dimensioonide liikmete kombinatsiooni koostamiseks.
 - Veergu **SOURCE_DIMs** sisestatakse lähtekoha dimensioonide liikmete kombinatsiooni dimensioon või dimensioonid. Dimensioonide eristamiseks kasutatakse kaldkriipsu. Kui oleks tarvis kasutada kaht dimensiooni, näiteks nii kuluüksust kui ka kontot kulu suunamiseks, siis tuleks veergu sisestada mõlema dimensiooni tunnuskoovid kujul ORG/KONTO.
 - Veergudesse **KOOD1 – KOOD4** sisestatakse dimensiooni liikmete tunnuskoovid samas järjekorras, nagu on veerus SOURCE_DIMs dimensioonid sisestatud. Näiteks kui kulu suunamiseks kasutatakse kuluüksust ja kontot, mis on sisestatud veergu SOURCE_DIMs kujul ORG/KONTO, siis veergu KOOD1 tuleb sisestada kuluüksuste tunnuskoovid, nt KW10-DOK ja veergu KOOD2 konto tunnuskoovid, nt 50. Veergudega KOOD1-KOOD4 on seega määratud maksimaalseks dimensioonide arvaks 4, mida saab jagamisreegli koostamiseks kasutada.
- Veergu „**kulude_kaitur**“ sisestatakse käituri kogus ja veergu **DriverName** sisestatakse käitur, millega kontrollitakse suunatava kulu suurust. Käituri sisestamiseks tabelisse kasutatakse selle inglise keelset terminit. Käituri kogused sisestatakse numbri kujul.
- Veergusid **DEST_DIMs**, **KOOD5**, **KOOD6**, **KOOD7** ja **KOOD8** kasutatakse sihtkoha dimensioonide liikmete kombinatsiooni koostamiseks.
 - Veergu **DEST_DIMs** sisestatakse sihtkoha dimensioonide liikmete kombinatsiooni dimensioon või dimensioonid.
 - Veergudesse **KOOD5 - KOOD8** sisestatakse dimensiooni liikmete tunnuskoovid samas järjekorras, nagu on veergu DEST_DIMs dimensioonid sisestatud.
- Veergudesse **Alates_periood** ja **Kuni_periood** sisestatakse jagamisreegli kehtivusperiood. Perioodid sisestatakse kuu täpsusega kindlaksmääratud kujul: aasta_kuu. Alates_periood peab alati olema sisestatud. Kui kuni_perioodi ei ole määratud, siis jagamisreegel kehtib kõikides perioodides alates alguse perioodist.
 - Veergu **Alates_periood** sisestatakse kuu, millest alates jagamisreeglit rakendatakse kulu jaotamiseks.
 - Veergu **Kuni_periood** sisestatakse kuu, mis tähistab jagamisreegli rakendamise viimast kuud.

Jagamisreeglite koostamise lihtsustamiseks kasutatakse erimärke, sh ät (@), trellid (#) ja teisi erimärke.

Reeglite tabelisse on lubatud teha juurde kasutaja poolt loodud veerge (näiteks abiveerge jagamisreeglite kirjeldamiseks või tunnuskoovidele nimetuste sisestamiseks), aga neid veerge ei impordita KAISI serverile. Reeglite tabeli importimisel eemaldatakse need veerud imporditavatest andmetest. Täpsemad juhised impordi toimuks tegemiseks leiab KAIS videokoolituse viiendast osast.

Täpsemad juhised jagamisreeglite koostamiseks ja erimärkide kasutamiseks:
vaata fail Paigaldustabeli_projekt.docx käsiraamatu osas "**KAISI materjalid**".

Näide: jagamisreegli koostamine reeglite tabelis REEGLID

Aluseks on riigiasutuse W10 eelarvesse planeeritud tööjõukulud dokumendiosakonnale summas 120 000 eurot, mis on sisestatud eelarve tabelisse ECE. Dokumendiosakonnale planeeritud tööjõukulud jaotatakse kogumahus dokumendi taotlemise teenusele, mida osakond osutab.

Antud näite puhul sisestatakse REEGLID tabeli veergudesse järgnevad andmed:

- Veergu **Moodulid** sisestatakse S2_S9, sest lähtekoha mooduliks on sisemised moodul 2, kus asub tööjõukulude eelarve ja sihtkoha mooduliks on põhiteenuste moodul 9, kuhu tööjõukulud kogumahus suunatakse.
- Veergu **Scenario** antud näite puhul stsenaariumit ei sisestata ja andmeväli jäetakse tühjaks, sest jagamisreegel kehtib nii eelarve kui ka täitmise stsenaariumides.
- Veergudesse **SOURCE_DIMs, KOOD1, KOOD2, KOOD3 ja KOOD4**, mida kasutatakse lähtekoha dimensioonide liikmete kombinatsiooni koostamiseks, sisestatakse antud näite puhul järgmine info:
 - Veergu **SOURCE_DIMs** sisestatakse antud näite puhul ORG, sest dokumendiosakonnale planeeritud tööjõukulude suunamiseks kasutatakse kuluüksuse tunnust. Antud lihtsustatud näite puhul, kus eelarve koosneb ühest sisestatud reast - dokumendiosakonnale planeeritud tööjõukuludest, mis kogumahus jaotatakse ühele teenusele, saab kulu suunamiseks kasutada mistahes dimensiooni, mida on eelarve planeerimisel kasutatud. See tähendab seda, et saab kasutada näiteks nii kuluüksuse dimensiooni kui ka eelarve konto dimensiooni. Kui eelarvesse lisada samu dimensioone kasutades ka teiste osakondade tööjõukulud, mis osutavad teisi teenuseid, siis tuleb kasutada tööjõukulude suunamiseks kuluüksuse dimensiooni, et eristada erinevate osakondade tööjõukulusid nende suunamiseks erinevatele teenustele.
 - Veergude **KOOD1 – KOOD4** puhul sisestatakse antud näite puhul veergu KOOD1 kuluüksuse dimensiooni liikme tunnuskood KW10-DOK, mida on kasutatud eelarve planeerimisel. KOOD2-KOOD4 jäetakse tühjaks, sest teisi dimensioone antud näite puhul kulu suunamiseks ei kasutata.
- Veergu **„kulude_kaitur“** sisestatakse antud näite puhul number 100, sest dokumendiosakonna tööjõukulud suunatakse kogumahus ühele teenusele. Ning
- Veergu **DriverName** sisestatakse Percentage, sest kulu suunamiseks kasutatakse protsendi kaiturit.
- Veergudesse **DEST_DIMs, KOOD5, KOOD6, KOOD7 ja KOOD8**, mida kasutatakse sihtkoha dimensioonide liikmete kombinatsiooni koostamiseks, sisestatakse antud näite puhul järgmine info:
 - Veergu **DEST_DIMs** sisestatakse põhiteenuse dimensiooni tunnuskood PTEEN, sest tööjõukulud suunatakse teenusele Dokumendi taotlemine.

- Veergude **KOOD5 - KOOD8** puhul sisestatakse antud näite puhul veergu KOOD5 teenuse Dokumendi taotlemine tunnuscode RV020TEST1, sest kulu suunatakse Dokumendi taotlemise teenusele. Veerud **KOOD6 – KOOD7** jäetakse tühjaks, sest teisi dimensioone antud juhul ei kasutata.
- Veergudesse **Alates_periood ja Kuni_periood** sisestatakse antud näite puhul järgmine info:
 - Veergu **Alates_periood** sisestatakse 2024_01, sest jagamisreegel peab kehtima 2024. aastal, kuhu eelarve on planeeritud.
 - Veerg **Kuni_periood** jäetakse antud näite puhul tühjaks, sest rakendamisperioodi lõppu ei ole määratud.

Lisaks vaata videokoolitust Digiriigi Akadeemias **Kursus: Kuluarvestuse infosüsteemi (KAIS) koolitus, Teema: 3 Kuluarvestuse metoodika ja jagamisreeglite koostamine | Digiriigi Akadeemia õppeplatvorm**

Viimati uuendatud 26.01.2025